

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

20.09.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Україна молода. – 2024. – 19 верес. Сирський, Забужко і Солов'яненко стали почесними громадянами Києва. – Бойко І.; Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. Вперше серед відзначених – освітянин: ще 15 відомих киян стали Почесними громадянами Києва. – Божок С.; УНН. – 2024. – 19 верес. Олександр Сирський та Оксана Забужко стали почесними громадянами Києва. – Башинський П.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 19 верес. Українці негативно сприймають використання ШІ в медіа – дослідження. – Знаць І.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 19 верес. Telegram є основною соцмережею, через яку українці отримують новини – дослідження. – Знаць І.; Газета по-українськи. – 2024. – 19 верес. Telegram є основною соцмережею, через яку українці отримують новини – дослідження. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Україна молода. – 2024. – 19 верес. Рада таки дерусифікувала 327 населених пунктів. – Здоровило Т.; Українська літературна газета. – 2024. – 20 верес. Шептицький замість Червонограда. Верховна Рада ухвалила постанову про перейменування 328 населених пунктів. – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 19 верес. У Києві більше не буде вулиць Тургенєва, Станіславського і Єсеніна. Які назви вони тепер матимуть. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві перейменували ще 13 вулиць, скверів і парків. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 19 верес. Більше ніяких Тургенєвих, Єсеніних і Боткіних: у столиці дерусифікували ще низку вулиць. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 20 верес. Кіпер заявив, що в Одесі знесуть пам'ятник Пушкіну. – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У Києві перейменували два театри: які саме та чому. – Божок С.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Столичний театр на Контрактовій площі перейменували в Київську оперу. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Вийшов трейлер опери GAIA-24, присвяченої наслідкам підриву росіянами Каховської ГЕС. – Інф.](#)

Музика

[Україна молода. – 2024. – 19 верес. Прем'єри музики Олександра Родіна звучать у США, Канаді та Україні. – Зінченко-Гоцуляк В.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У київській філармонії відбувся одноденний фестиваль-присвята Арнольду Шенбергу. – Асадчева Т.](#)

[День. – 2024. – 19 верес. 21 вересня у філармонії відкриватимуть світ музики львівської композиторки Любави Сидоренко. – Інф.](#)

[День. – 2024. – 19 верес. 24, 25, 26 вересня в Харкові, Дніпрі та Кропивницькому відбудеться «Великий концерт з позитивом». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У столиці відбудеться концерт пам'яті співачки Наталії Романенко. – Галух О.](#)

[NV. –2024. – 19 верес. «Нумо цвісти!» Що відомо про Дитяче Євробачення 2024 – місце, учасники, салоган. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Інтерфакс. – 2024. – 20 верес. «Битва за світло» – інсталяція зі знищеним РФ трансформатором ДТЕК відкрилася в Києві. – Інф.](#)

[NV. –2024. – 19 верес. Мудрий панує над зірками. У Києві на Подолі відкрили новий мурал, який вшановує роботу ГУР. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві з'явився мурал, присвячений Силам оборони та роботі ГУР. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Сова й морський дрон. На Подолі відкрили мурал, присвячений ГУР, художника Володимира Манжоса. – Гриненко В.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[NV. –2024. – 19 верес. Кіно, що залишає сліди. Кінофестиваль «Молодість» оголосив дати проведення і учасників «Національного конкурсу» у Гамбурзі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Фільм «Редакція» покажуть на фестивалі артхаусного кіно у Грузії. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2024. – 19 верес. У Варшаві покажуть український документальний фільм «Сімейний альбом». – Нестелєв М.](#)

[Україна молода. – 2024. – 19 верес. Оскар-2025: Польщу представить фільм про українську родину на початку «повномасштабки». – Здоровило Т.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Фестиваль короткого метру KISFF оголосив переможців. Хто отримав нагороди. – Яковенко М.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 19 верес. «Київський тиждень критики» оголосив програму «Фокус: Україна – Нідерланди». Які фільми покажуть. – Гриненко В.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 20 верес. Документальний фільм «Бартка» покажуть на Карпатському гірському кінофесті. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Оголошено склад відбіркової комісії першого в Україні Дня дебютного кіно. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Львові презентували мультимедійний проєкт «Довженко. Задерацький. Кіно та музика». – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Ого, це типу Marvel? Про українських супергероїв знімуть ігровий фільм і створять окремий всесвіт. – Гриненко В.; УНІАН. – 2024. – 18 верес. В Україні знімуть фільм про супергероїв «Крутивус. Повернення сили». – Яніна К.](#)

Література

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Хмельницькому відбудеться літературно-перекладацький фестиваль Translatorium. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Не всі, хто досяг 18 років, отримають сертифікат на купівлю книжок у 2024 р., припускає директорка УІК. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві презентували книгу поезій Василя Куйбіди у перекладі турецькою. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Франківську презентували книгу «Жити попри все: розповіді жінок про війну, 2014 та 2022». – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Відомий американський журналіст опублікував книгу чорно-білих фотографій про війну в Україні. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Мемуари Камали Гарріс вийдуть українською у видавництві Vivat. – Інф.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Житомирському музею передали колекцію давніх сокир. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Виставка Мирослава Близнюка «Красобрази Косова». – Порох М.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Україна та Чехія запускають проєкт з оцифрування пам'яток культури. – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 20 верес. Рада департаменту охорони культурної спадщини залишиться. Петицію про її розпуск підтримали частково. – Мельник К.; Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Київська влада у відповідь на петицію відмовилася підтримати розпуск Департаменту охорони культспадщини КМДА. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 19 верес. З Донеччини евакуювали у Дніпро вже десяту «половецьку бабу». – Інф.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Британія спільно із ПЕН передала Україні ще 27 тисяч книжок. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. До України на знак підтримки прибули ще 27 тисяч книжок від британських видавництв. – Інф.

Навчальні заклади. Кадри

Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. Восени в Київській академії Бойчука планують розібрати завали зруйнованого внаслідок російської атаки корпусу. – Катаєва М.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 20 верес. У Тбілісі відзначили першу річницю Українського дому. – Інф.

Загальні питання

Україна молода. – 2024. – 19 верес. Сирський, Забужко і Солов'яненко стали почесними громадянами Києва. – Бойко І.; Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. Вперше серед відзначених – освітянин: ще 15 відомих киян стали Почесними громадянами Києва. – Божок С.; УНН. – 2024. – 19 верес. Олександр Сирський та Оксана Забужко стали почесними громадянами Києва. – Башинський П.

Депутатський корпус на пленарному засіданні III сесії Київської міської ради IX скликання присвоїв звання «Почесний громадянин міста Києва» 15 видатним киянам. Церемонію вручення нагород провів мер Віталій Кличко. Зокрема звання «Почесний громадянин міста Києва» присвоєно: театральному режисерові, засновнику та директору Київського академічного драматичного театру на Подолі Віталію Малахову (помертньо); генеральній директорці Національної бібліотеки України для дітей, президентці Національної секції Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги Аллі Гордієнко; директорові ТОВ «Київ-Класик», художньому керівнику – головному диригенту симфонічного оркестру «Київ-Класик», диригенту Державного підприємства «Національний академічний театр опери та балету України імені Т. Г. Шевченка» Герману Макаренку; Герою України, українському хоровому диригентові, генеральному директору – художньому керівнику Національної заслуженої академічної капели України «ДУМКА» Євгену Савчуку; Герою України, українському композиторові Євгену Станковичу; Послу Миру, ректору Національної музичної академії України ім. Петра Чайковського Максиму Тимошенку; художньому керівнику опери Національного академічного театру опери та балету України імені Тараса Шевченка Анатолію Солов'яненку; письменниці, поетесі Оксані Забужко; ректору Київської муніципальної академії музики ім. Рейнгольда Глієра Олександрю Злотнику та ін. докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185653/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102943/>

<https://unn.ua/news/oleksandr-syrskiy-ta-oksana-zabuzhko-staly-pochesnyu-hromadianamy-kyieva>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 19 верес. Українці негативно сприймають використання ШІ в медіа – дослідження. – Знає І.

Понад третина українців – 35% – вважають, що використання штучного інтелекту в медіа робить новини лише гіршими. Такі дані дослідження медіаспоживання в Україні представила під час National Media Talk директорка Internews Network в Україні, керівниця Медійної програми USAID в Україні Джилліан МакКормак. Вона зазначила, що хоча про використання технологій штучного інтелекту в медіа знають 64% громадян, а ще 25% «щось чули», однак більшість вважають це негативним явищем. Так, лише 16% українців

думають, що ШІ роблять новини кращими, а ще 33% досі не визначились із своїм ставленням до цієї можливості. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ukrajintsi-nehativno-sprijmajut-vikoristannja-shi-v-media-doslidzhennja.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 19 верес. Telegram є основною соцмережею, через яку українці отримують новини – дослідження. – Знає І.; Газета по-українськи. – 2024. – 19 верес. Telegram є основною соцмережею, через яку українці отримують новини – дослідження. – Інф.

У 2024 році Telegram продовжує залишатись основною соціальною мережею, через яку українці отримують новини. І хоча за останній рік його частка зросла лише на 1%, він є основним джерелом інформації для 73%. Такі дані дослідження медіаспоживання в Україні представила директорка Internews Network в Україні, керівниця Медійної програми USAID в Україні Джилліан МакКормак. Вона зазначила, що ця соцмережа значно переважає інші, які використовують українці у побутовому спілкуванні і за останній рік його популярність зросла до 81%. Що ж стосується інших соцмереж, з яких українці черпають дані, то за рік більше зросла популярність YouTube – до 19%, однак впала популярність як джерела інформації Facebook – з 19 до 16%. Водночас половина українців вважають, що держава не має втручатись в роботу Telegram, третина вважають корисною певну регуляцію, а 4% виступають за заборону його в Україні. В разі його заборони половина українців, зокрема 52%, шукатимуть інші джерела споживання новин, 31% користуватимуться Telegram і далі через сервіси обходу, а ще чверть готові підписатись на ті ж ресурси та блогерів на інших сервісах. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/telegram-je-osnovnoju-sotsmerezheju-cherez-jaku-ukrajintsi-otrimujut-novini-doslidzhennja.html>

<https://gazeta.ua/articles/life/telegram-ye-osnovnoyu-socmerezheyu-cherez-yaku-ukrayinci-otrimuyut-novini-doslidzhennya/1193866>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Україна молода. – 2024. – 19 верес. Рада таки дерусифікувала 327 населених пунктів. – Здоровило Т.; Українська літературна газета. – 2024. – 20 верес. Шептицький замість Червонограда. Верховна Рада ухвалила постанову про перейменування 328 населених пунктів. – Інф.

У рамках декомунізації та дерусифікації народні депутати 19 вересня прийняли постанову про перейменування 327 населених пунктів. Про це повідомили народні депутати Ярослав Железняк та Роман Лозинський у Телеграм. Згідно з постановою, перейменовують назви населених пунктів, які містять російські та радянські наративи або русифіковані назви. Зокрема, перейменовуються назви, присвячені московським діячам: Пушкіно, Мічуріна, Максима Горького, Кутузівка, Суворове, Некрасове тощо. Серед пропозицій перейменування багато назв, пов'язаних з радянськими святами або символікою. Наприклад, це Перше Травня, Першотравенка, Первомайське, Першотравневе, Першотравенськ, Маївка тощо. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185646/>
<https://litgazeta.com.ua/news/sheptytskyj-zamist-chervonohrada-verkhovna-rada-ukhvalyla-postanovu-pro-perejmenuvannia-328-naselenykh-punktiv/>

The Village Україна. – 2024. – 19 верес. У Києві більше не буде вулиць Тургенєва, Станіславського і Єсеніна. Які назви вони тепер матимуть. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві перейменували ще 13 вулиць, скверів і парків. – Інф.; Газета по-українськи. – 2024. – 19 верес. Більше ніяких Тургенєвих, Єсеніних і Боткіних: у столиці дерусифікували ще низку вулиць. – Інф.

Київська міська рада підтримала зміну назв ще 13 столичних об'єктів: вісім перейменували у процесі дерусифікації та декомунізації, а п'ять – на загальних підставах. Про це повідомляє Київська міська державна адміністрація. Як зазначив заступник міського голови – секретар Київради Володимир Бондаренко, декомунізація міських об'єктів є важливим кроком у відновленні нашої ідентичності та історичної справедливості. КМДА оприлюднила список міських об'єктів, які змінили назву. У матеріалі – список перейменувань. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3907419-u-kievi-perejmenuvali-se-13-vulic-skveriv-i-parkiv.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/355011-park-gamburzkiy-i-skver-ukrayinskogo-radio-13-miskih-ob-ektiv-pereymenuvali-u-kievi>

https://gazeta.ua/articles/kyiv-life/_bilshe-niyakih-turgenyevih-eseninih-i-botkinih-u-stolici-derusifikuvali-sche-nizku-vulic/1193838

Українська літературна газета. – 2024. – 20 верес. Кіпер заявив, що в Одесі знесуть пам'ятник Пушкіну. – Інф.

Очільник Одеської обласної військової адміністрації Олег Кіпер заявив, що в місті знесуть пам'ятник Олександрі Пушкіну. За його словами, вже підписано розпорядження. Про це Олег Кіпер сказав в інтерв'ю «Міста сили» 19 вересня. Очільник ОВА наголошує, що одесити мають право на відновлення пам'яті про справжні цінності, а не на символи, що асоціюються з Росією. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/kiper-zaiavyv-shcho-v-odesi-znesut-pam-iatnyk-pushkinu/>

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У Києві перейменували два театри: які саме та чому. – Божок С.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Столичний театр на Контрактовій площі перейменували в Київську оперу. – Інф.

У столиці перейменували комунальний заклад «Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва» на комунальний «Театрально-видовищний заклад культури «Київський муніципальний академічний театр опери та балету», скорочене найменування театру – Київська опера. Таке рішення ухвалили 19 вересня на пленарному

засіданні Київради. Як розповіла депутатка Київської міської ради, голова постійної комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторія Муха, попередня назва театру не відповідає напрямам його діяльності, не розкриває його сучасний профіль, є застарілою та потребує осучаснення. Депутатка наголосила, що протягом останніх років із балетного репертуару театру вилучили твори російських і радянських композиторів та впровадили виконання оперних вистав європейської класики в перекладах на українську мову, що дає змогу глядачу краще розуміти сюжет. Ще один театр, який отримав нову назву, – це Театрально видовищний заклад культури «Київський камерний театр «Дивний замок». Його перейменували на «Київський театр на Солом'янці». Вікторія Муха зазначила, що театр звернувся з пропозицією щодо зміни назви, оскільки на сьогодні існує інша юридична особа з тотожною назвою, і така ситуація спричиняє дезорієнтацію для відвідувачів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102944/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907417-u-kievi-teatr-na-kontraktovij-plosi-perejmenuvali-v-kiiivsku-operu.html>

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Вийшов трейлер опери GAIA-24, присвяченої наслідкам підриву росіянами Каховської ГЕС. – Інф.

Вийшов трейлер опери GAIA-24, яку композитори Лабораторії сучасної опери Opera aperta Ілля Разумейко та Роман Григорів присвятили руйнівним наслідкам підриву росіянами Каховської ГЕС. На хвилинному відео – кадри з прем'єри опери в Жовтневому палаці у Києві, що відбулася в травні 2024 року. Після київської прем'єри опера відкрила O.Festival в Нідерландах. 18 вересня її показ у Відні, попереду – Венеція та Берлін. «Останні місяці ми працюємо над віденською версією опери для театру «Одеон» та відкриття фестивалю Musiktheatertage WIEN, в яку увійдуть нові українські та ідишські пісні, та проростуть новими фарбами деякі електронні частини та танцювальна драматургія, пов'язана з танком «Аркан», який об'єднує всі три дії опери», – розповів композитор Ілля Разумейко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907442-vijsov-trejler-operi-gaia24-prisvacenoi-naslidkam-pidrivu-rosianami-kahovskoi-ges.html>

Музика

Україна молода. – 2024. – 19 верес. Прем'єри музики Олександра Родіна звучать у США, Канаді та Україні. – Зінченко-Гоцуляк В.

У вересні у концертному залі Бруклінської консерваторії відбулася світова прем'єра «Щоденника самотності» українського композитора Олександра Родіна. Цей опус для фортепіано в чотири руки (Ryan Jung, Maxwell Hinton), флейти (Zach Hicks) і скрипки (Sommer Altier) композитор створив спеціально на замовлення організації «Off the Chamber» за сприянням Brooklyn Arts Council. Композиція Олександра Родіна стала своєрідним інтонаційним дослідженням концепту самотності та емоційної ізоляції. Артистичний директор проєкту Ітен Д'євер (Ethan D'Ver) поділився з нами своїми внутрішніми переживаннями: «Коли я вперше почув «Щоденник

самотності» на репетиції, я просто не міг стримати сліз. Мене настільки зачепила ця музика, що я одразу зрозумів – ми граємо унікальний твір». Наразі Олександр Родін готується до двох нових світових прем'єр. Вже 4 та 5 жовтня у м. Едмонтон (Канада) відбудеться прем'єра балету «UKRAINKA» про життя Лесі Українки, який композитор у співпраці з українсько-канадською танцювальною компанією «Shumka». Друга світова прем'єра відбудеться 4 жовтня у стінах Національної філармонії України у рамках фестивалю «Kyiv Music Fest – 2024», де прозвучить «Концерт для альту з оркестром» (солістка Катерина Супрун) у виконанні «Київської камерати» під орудою нової очільниці колективу Кері-Лінн Вілсон. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185651/>

Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У київській філармонії відбувся одноденний фестиваль-присвята Арнольду Шенбергу. – Асадчева Т.

Нещодавно світова музична спільнота відзначила 150-ту річницю народження одного з найвпливовіших композиторів та музичних діячів першої половини ХХ століття – Арнольда Шенберга. З нагоди ювілею композитора, на сцені Національної філармонії України відбувся одноденний фестиваль «Arnold Schönberg 150» за участю солістів та камерного оркестру. Перша частина фестивалю була присвячена фортепіанній творчості Арнольда Шенберга у виконанні піаніста Євгена Громова та з модерацією музикознавця Олексія Войтенка. Виступ відомого музиканта став святом для шанувальників класичної музики: за півтори години піаніст виконав весь фортепіанний доробок Шенберга, продемонструвавши слухачам еволюцію його стилю впродовж декількох десятиліть. Другою подією фестивалю «Arnold Schönberg 150» став концерт у Колонній залі імені Миколи Лисенка за участі Київського камерного оркестру під орудою диригентки Наталії Пономарчук. У програмі симфонічної музики прозвучали твори не лише Арнольда Шенберга, але і його сучасників: Густава Малера та Антона Веберна. «Національна філармонія України завжди намагається триматися у тренді. Тож ми не лише влаштували Фестиваль одного дня – Arnold Schönberg 150 в календарний день народження композитора – 13 вересня, але й потрапили з нашими концертами на офіційну сторінку Arnold Schönberg Center та світову мапу з усіма подіями до ювілею композитора, який свого часу повністю перевернув уявлення про класичну музику...», – зазначили у Національній філармонії України. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102908/>

День. – 2024. – 19 верес. 21 вересня у філармонії відкриватимуть світ музики львівської композиторки Любови Сидоренко. – Інф.

21 вересня у Національній філармонії відкриватимуть світ Любови Сидоренко – представниці львівської композиторської школи. У репертуарі Київського камерного оркестру музика Любови Сидоренко займає помітне місце – цей колектив під орудою маестро Наталії Пономарчук знайшов своїми інтерпретаціями її творів. Соліст концерту – композитор і віртуозний віолончеліст Золтан Алмаші. Концерт стане четвертою подією з циклу

«Сучасне й позачасове». Проєкт започатковано «Домом «Майстер Клас» і Національною філармонією України у жовтні 2023 року. Він має на меті представити аудиторії творчість сучасних українських композиторів, які увійшли в історію нашої музичної культури. За цей час уже відбулися три концерти, присвячені найвідомішим постатям українського композиторського мистецтва – Валентину Сильвестрову, Вікторії Польовій і Святославу Луньову. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/190924-21-veresnya-u-filarmoniyi-vidkryvatymut-svit-muzyky-lvivskoyi-kompozytorky-lyubavy>

День. – 2024. – 19 верес. 24, 25, 26 вересня в Харкові, Дніпрі та Кропивницькому відбудеться «Великий концерт з позитивом». – Інф.

Це музичний проєкт композитора Євгена Петриченка. Музика «Concerto grosso з позитивом» – стилізація під бароко: хорове та інструментальне із зануренням в народну пісню. Цей проєкт наче мала енциклопедія нашої культури у час війни у виконанні Liatoshynskiy Capella: Early Music Ensemble Національного будинку музики й історичних барокових інструментів. Проєкт, реалізований за фінансової підтримки Українського культурного фонду, – поєднує два виміри: реальний та віртуальний. Перший – відкривається у традиційний для класичної музики спосіб. Віртуальний вимір – це доповнена реальність, яку кожен глядач зможе створити сам за допомогою власного смартфона. «Concerto grosso з позитивом» відбудеться 24 вересня у Харкові у СХІД ОПЕРА; 25 вересня – у Дніпрі в Академії музики; 26 вересня – у Кропивницькому в музичному фаховому коледжі. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/190924-24-25-26-veresnya-v-kharkovi-dnipri-ta-kropyvnytskomu-vidbudetsya-velykyy-kontsert-z>

Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. У столиці відбудеться концерт пам'яті співачки Наталії Романенко. – Галух О.

У Національному палаці мистецтв «Україна» 3 листопада відбудеться концерт пам'яті заслуженої артистки естрадного мистецтва України Наталії Романенко з програмою «Я продовжую жити...». Про це повідомили організатори заходу Clever Production. На концерті пам'яті Наталії співатимуть Іван Попович, Наталя Бучинська, Ауріка Ротару, Анатолій Гнатюк, Петро Чорний, Михайло Грицкан, Ярослав Гавюк і Ганна Мудра. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102933/>

NV. –2024. – 19 верес. «Нумо цвісти!» Що відомо про Дитяче Євробачення 2024 – місце, учасники, салоган. – Інф.

Слоган цьогорічного Дитячого Євробачення – Let's Bloom, що перекладається як «Нумо цвісти». Дитяче Євробачення 2024 пройде у Мадриді 16 листопада. Відомо, що учасники зберуться на арені Сажа Mágica. Цього року боротися за перемогу на Дитячому Євробаченні будуть 17 країн. Видання публікує повний список учасників. Фінал Національного відбору на Дитяче Євробачення 2024 заплановано на 22 вересня. Відбудеться захід у форматі

телевізійного концерту. Трансляція розпочнеться на діджитал-платформах Суспільного. Ведучими будуть Тімур Мірошніченко, Анна Трінчер та Анна Тульєва. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/dityache-yevrobachennya-2024-data-spisok-krajn-uchasnic-pravila-y-misce-provedennya-50448799.html>

Візуальні мистецтва

Інтерфакс. – 2024. – 20 верес. «Битва за світло» – інсталяція зі знищеним РФ трансформатором ДТЕК відкрилася в Києві. – Інф.

У Києві на Контрактовій площі відкрилася інсталяція під назвою «Битва за світло», яка демонструє, який вигляд має обладнання українських ТЕС після російських атак. Інсталяцію організовано компанією ДТЕК та ГО «Порт Культури» за сприяння Міністерства енергетики України. Вона включає зруйнований росією силовий трансформатор, який працював на одній із теплоелектростанцій ДТЕК. ДТЕК на своєму сайті зазначає, що презентована інсталяція дає можливість українцям особисто побачити та оцінити масштаб руйнувань об'єктів української енергетичної інфраструктури, яка зазнала понад 1000 російських атак з жовтня 2022 року. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1014931.html>

NV. –2024. – 19 верес. Мудрий панує над зірками. У Києві на Подолі відкрили новий мурал, який вшановує роботу ГУР. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві з'явився мурал, присвячений Силам оборони та роботі ГУР. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Сова й морський дрон. На Подолі відкрили мурал, присвячений ГУР, художника Володимира Манжоса. – Гриненко В.

19 вересня у Києві на Подолі на стіні будинку 51 по вул. Нижній Вал відбулося відкриття муралу «Мудрий панує над зірками», автором якого став художник Володимир Манжос. Стінопис створили як знак вшанування роботи ГУР та відзначення військових успіхів Сил оборони України в Чорному морі. В межах заходу також відбувся запуск лімітованого накладу в 300 екземплярів поштової марки за мотивами муралу за підписом автора, а також лімітована версія за підписом Кирила Буданова, презентація ексклюзивного «скіну» для карт Монобанку за мотивами муралу, а також презентація тематичного дропу мерчу бренду SYNDICATE за мотивами муралу. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/mural-mudriy-panuye-nad-zirkami-vidkrivsyia-na-podoli-v-kiyevi-50452202.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3907440-u-kievi-zavivsa-mural-prisvacenij-silam-oboroni-ta-roboti-gur.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355013-sova-y-morskiy-dron-na-podoli-vidkrili-mural-prisvyacheniy-gur-hudozhnika-volodimira-manzhosa>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 19 верес. Кіно, що залишає сліди. Кінофестиваль

«Молодість» оголосив дати проведення і учасників «Національного конкурсу» у Гамбурзі. – Інф.

Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» пройде в Києві з 26 жовтня по 3 листопада. Фестиваль представив нову айдейтику і оголосив учасників «Національного повнометражного конкурсу», який пройде в Гамбурзі. Гаслом фестивалю стане фраза «Кіно, що залишає сліди», головною локацією – кінотеатр «Жовтень», а церемонії відкриття та нагородження прийматиме Будинок кіно. Одночасно з оголошенням дат проведення кінофестивалю організатори представили програму «Національного повнометражного конкурсу», який пройде в рамках кінофестивалю у Гамбурзі FILMFEST HAMBURG з 26 вересня по 5 жовтня. В конкурсі візьмуть участь шість повнометражних фільмів, які вийшли в 2023–2024 роках. Це «Редакція» режисера Романа Бондарчука, «Сірі бджоли» режисера Дмитра Мойсеєва, «Степне» режисерки Марини Вроди, «БожеВільні» режисера Дениса Тарасова, «Дім за склом» режисера Тараса Дроня, «Киснева станція» режисера Івана Тимченка. Фільмом-закриттям «Молодості» в межах кінофестивалю в Гамбурзі стане документальна стрічка «Фрагменти льоду» Марії Стоянової. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/kinofestival-molodist-ogolosiv-dati-provedennya-koli-i-de-proyde-novini-ukrajini-50452233.html>

Українформ. – 2024. – 19 верес. Фільм «Редакція» покажуть на фестивалі артхаусного кіно у Грузії. – Інф.

У Батумі на міжнародному фестивалі арт-хаусного кіно відбудеться грузинська прем'єра сатиричної комедії режисера Романа Бондарчука «Редакція». Про це пресслужба Державного агентства України з питань кіно повідомила у Фейсбучі. Стрічка представить Україну в конкурсній програмі та у програмі Focus Ukraine. Фестиваль пройде із 27 вересня по 3 жовтня. Фільм «Редакція» створений за підтримки Державного агентства України з питань кіно, компанією «Мун Мен», у копродукції Німеччини, Чехії, Словаччини, ТОВ «Південь фільм» та Фонду спільного виробництва Ради Європи «Євримаж». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907290-film-redakcia-pokazut-na-festivali-arthausnogo-kino-u-gruzii.html>

Український тиждень. – 2024. – 19 верес. У Варшаві покажуть український документальний фільм «Сімейний альбом». – Нестелеєв М.

13 жовтня в конкурсній програмі 40-го Варшавського міжнародного кінофестивалю пройде світова прем'єра документального фільму «Сімейний альбом» режисерки Марини Ткачук. Як повідомляє Міністерство культури і стратегічних комунікацій, у фокусі кінокартини – історичні паралелі між Голодомором 1932–1933 років та сучасною війною Росії проти України, показані через особисту історію австрійського інженера Александра Вінербергера та його праонуки британської фотохудожниці Самари Пірс. «Важливим чинником відбору цього проєкту була його орієнтованість на міжнародну спільноту та адвокацію українських нарративів у світі засобами

культурної дипломатії і кіномистецтва. Сьогодні ми бачимо розвиток «Сімейного альбому» у міжнародний інформаційно-просвітницький проєкт, спрямований на підтримку України та протидію російській пропаганді», – так коментує Юлія Островська, генеральна директорка державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України». Фільм створено у співпраці з Національним музеєм Голодомору-геноциду та Українським культурним фондом. «Сімейний альбом» – один із переможців Мистецького конкурсу ДП «МПШУ» на виробництво серіалів і фільмів сучасної тематики, який відбувся в 2023 році. Докладно:

<https://tyzhden.ua/v-varshavi-pokazhut-ukrainskyj-dokumentalnyj-film-simejnyj-albom/>

Україна молода. – 2024. – 19 верес. Оскар-2025: Польщу представить фільм про українську родину на початку «повномасштабки». – Здоровило Т.

На премію «Оскар» 2025 Польща обрала свого представника – це фільм «Під вулканом» режисера Даміана Коцура. Він показує історію української родини під час початку повномасштабного вторгнення. У головних ролях – українські актори. Світова прем'єра драми відбулася нещодавно на кінофестивалі в Торонто, сценарій стрічки написали Даміан Коцур та Марта Конажевська. Оператором є Микита Кузьменко, відомий за роботою над фільмами «Памфір», «Жива ватра». Головні ролі зіграли українські актори Роман Луцький, Анастасія Карпенко, Софія Березовська та Федір Пугачов. Наступного тижня стрічка «Під вулканом» відкриє 49-й Фестиваль польського кіно у Гдині. У свою чергу український Оскарівський Комітет на засіданні 9 вересня обрав фільм, який представлятиме Україну на премії «Оскар» 2025. Ним став пострадянський нуар Філіпа Сотниченка «Ля Палісіада». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185642/>

The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Фестиваль короткого метру KISFF оголосив переможців. Хто отримав нагороди. – Яковенко М.

13-й фестиваль короткометражних фільмів KISFF оголосив переможців. Захід проходив з 12 по 18 вересня на двох локаціях – у кінотеатрах «Жовтень» і Кіно42. Цього року журі KISFF обрали двох переможців Національного конкурсу: стрічку «Я померла в Ірпені» режисерки Анастасії Фалілеєвої, а також фільм «Там, де закінчується Росія» режисера Олексія Радинського. Нагороду за найкращий фільм міжнародного конкурсу за версією журі отримав фільм Самюеля Суффрена «Мрії, мов паперові кораблики». Гран-прі міжнародного конкурсу отримав фільм «Дикуни великого Торонто» режисера Солмунда МакФерсона, Приз глядацьких симпатій у міжнародному конкурсі отримав фільм «Титанік, версія для іранських сімей» режисера Фарнуша Самаді. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355009-festival-korotkogo-metru-kisff-ogolosiv-peremozhtsiv-hto-otrimav-nagorodi>

The Village Україна. – 2024. – 19 верес. «Київський тиждень критики»

оголосив програму «Фокус: Україна – Нідерланди». Які фільми покажуть. – Гриненко В.

Восьмий кінофестиваль «Київський тиждень критики» оголосив програму «Фокус: Україна – Нідерланди». Програму розробили українські й нідерландські кінокритики. Обидві сторони обрали по три фільми, які покажуть на фестивалі. У програмі: екранізація роману «Сірі бджоли» від Дмитра Мойсеєва; сатирична комедія «Редакція» Романа Бондарчука; «День як день» (Basement) – документальний фільм Романа Блажана («Вихід через балкон»). Також драма нідерландської режисерки Стефані Колк «Молоко» оповідає про жінку, котра втратила дитину; «Коли ми програли німцям» – coming-of-age драма нідерландця Гвідо ван Дріла; робота боснійки й резидентки Амстердама Ени Сендіяревич «Солодкі мрії», яку Нідерланди висунули на здобуття цього року премії «Оскар» у категорії «Найкращий міжнародний фільм». Програма складається з кількох секцій: фестиваль уже оголосив ретроспективну секцію «Дивніше за рай», присвячену незалежному кіно США 70–90-х років, та українську ретроспективну секцію «Химерний час». Восьмий тиждень критики триватиме із 17 по 23 жовтня в кінотеатрі «Жовтень». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355005-kiyivskiy-tizhden-kritiki-ogolosiv-programu-fokus-ukrayina-niderlandi-yaki-filmi-pokazhut>

Укрінформ. – 2024. – 20 верес. Документальний фільм «Бартка» покажуть на Карпатському гірському кінофесті. – Інф.

Прем'єра фільму «Бартка» відбудеться на V Карпатському гірському міжнародному кінофестивалі. Про це повідомило Державне агентство із питань кіно. Документальна стрічка стане фільмом-відкриттям та учасником конкурсної програми Карпатського кінофестивалю. «Бартка» – це емоційна розповідь про карпатського лісничого Василя Павловича, який стоїть перед великим викликом збереження лісів. Ця стрічка – повнометражний дебют продюсера Артема Голубєва та режисера Володимира Бакума. Фільм створений за підтримки Держкіно компанією «Часто-густо». Карпатський гірський міжнародний кінофестиваль – подія, що об'єднує кінематографістів, відроджуючи кіновиробництво на Закарпатті та популяризуючи його природні багатства. Подія відбудеться 20 вересня у театрі ляльок «Бавка» в Ужгороді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907477-dokumentalniy-film-bartka-pokazut-na-karpatskomu-girskomu-kinofesti.html>

Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Оголошено склад відбіркової комісії першого в Україні Дня дебютного кіно. – Інф.

До складу відбіркової комісії першого в Україні Дня дебютного кіно ввійшли режисер Тарас Дронь, продюсерка Film.ua Group Ірина Костюк, генеральний продюсер кінофестивалю «Миколайчук Open» Олексій Гладушевський, програмний консультант Одеського міжнародного кінофестивалю і артдиректор Української кіноакадемії Алік Шпилюк, засновниця та директорка Української кіношколи Альона Тимошенко та СЕО

«Київстар ТБ» Павло Рибак. Як повідомляється на сторінці Української кіношколи у фейсбуці, День дебютного кіно відбудеться 28 вересня в Києві, захід спрямований на підтримку кінематографістів-початківців. Фільми-учасники Дня дебютного кіно будуть оголошені 25 вересня. Захід відбудеться 28 вересня в кінотеатрі «Оскар» . Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1014941.html>

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Львові презентували мультимедійний проєкт «Довженко. Задерацький. Кіно та музика». – Інф.

У львівському Центрі Довженка відбувся передпрем'єрний показ мультимедійного проєкту «Довженко. Задерацький. Кіно та музика» – демонстрація класичного фільму Олександра Довженка «Земля» під живе виконання симфонії композитора Всеволода Задерацького і з візуальними спецефектами. У Львівській міськраді, анонсуючи прем'єру, яка відбудеться 20 вересня, поінформували, що автором спецефектів та 3D-мапінгу є головний художник Театру Лесі Українки Олексій Хорошко. Музичний супровід – Академічний симфонічний оркестр Львівської національної філармонії імені М. Скорика під керівництвом диригента Сергія Хоровця. Симфонія репресованого українського композитора Всеволода Задерацького, написана у 1951 році, прозвучить повністю вперше в історії української класичної музики. Для ексклюзивного виконання у Центрі Довженка диригент Сергій Хоровець здійснив оцифрування рукописів, наданих нащадками композитора, зазначили в міськраді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907432-u-lvovi-prezentuvali-multimedijnij-proekt-dovzenko-zaderackij-kino-ta-muzika.html>

The Village Україна. – 2024. – 19 верес. Ого, це типу Marvel? Про українських супергероїв знімуть ігровий фільм і створять окремий всесвіт. – Гриненко В.; УНІАН. – 2024. – 18 верес. В Україні знімуть фільм про супергероїв «Крутивус. Повернення сили». – Яніна К.

Творці мультфільму «Мавка. Лісова пісня» й фільму жахів «Конотопська відьма» знімуть ігровий фільм «Крутивус. Повернення сили» про українських супергероїв і планують створити новий окремий всесвіт. Це буде сучасна історія, події якої розгортаються в Києві. У місті поруч зі звичайними людьми живуть міфічні істоти, наділені надприродними здібностями. Але користуватися цими силами в людському світі забороняє давня угода. Правила різко змінюються, коли на далекій Півночі прокидається зло, що прагне підкорити собі Україну. Крім ігрового фільму, для всесвіту обіцяють створювати комікси, серіальні спінофи, анімації й інші проєкти, у яких фігуруватимуть Крутивус, Вирвидуб, Вернигора й Котигорошко. Зараз проєкт перебуває лише на стадії розроблення. До створення ігрового фільму долучиться компанія Film.ua. Автором ідеї, сценаристом і режисером проєкту став Артем Литвиненко. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355019-ogo-tse-tipu-marvel-pro-ukrayinskih-supergeroyiv-znimut-igroviy-film-i-stvoryat-okremiy-vsесvit>

<https://www.unian.ua/lite/kino/v-ukrajini-znimut-film-pro-supergerojiv-krutivus-povernennya-sili-12761484.html>

Література

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Хмельницькому відбудеться літературно-перекладацький фестиваль Translatorium. – Інф.

У Хмельницькому з 27 по 29 вересня відбудеться VII літературно-перекладацький фестиваль Translatorium. «Цьогорічною темою є «Переклад як спосіб пам'ятати», що зосереджує увагу на взаємозв'язку між перекладом та пам'яттю. Учасники досліджуватимуть, як ці процеси впливають на формування культурної спадщини. Фестиваль має на меті показати, як переклад допомагає переосмислювати та зберігати культурні цінності, переносючи їх у нові часові та просторові контексти», – йдеться у повідомленні Міністерства культури та стратегічних комунікацій. Програма фестивалю включає близько 20 подій: дискусії, лекції, читання, книжкові презентації, а також мистецькі й музичні проєкти. Серед учасників – іноземні поети та перекладачі Рімас Ужгіріс, Марцін Гачковський, Розе Аріель, а також українські митці та інтелектуали Ростислав Семків, Катерина Міхаліцина, Остап Сливинський, Юрко Прохасько та інші. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907259-u-hmelnickomu-vidbudetsa-literaturnoperekkladackij-festival-translatorium.html>

Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Не всі, хто досяг 18 років, отримають сертифікат на купівлю книжок у 2024 р., припускає директорка УІК. – Інф.

Директорка Українського інституту книги (УІК) Олександра Коваль припускає, що не всі, хто досягне 2024 року 18 років, отримають сертифікат на 908 грн на купівлю книжок через недостатнє фінансування. «Усі ж чули про програму державної допомоги на придбання книжок для осіб, яким у 2024 році виповнилося 18 років. Ми її ще не запустили, тому що порядок надання цієї допомоги досі погоджує Міністерство фінансів. В останній ітерації з'явилося цікаве виправлення «допомога розподіляється, поки на це вистачить виділених коштів», тобто не всім 18-річним, а тим, хто вчасніше народився або зареєструвався в перші 15 хвилин після відкриття реєстрації в «Дії»...», – написала Олександра Коваль у колонці для видання «Українська правда. Життя». «На думку депутатів органів влади різних рівнів, а також різних міністрів і чиновників, культура – це те, що має фінансуватися за залишковим принципом. Оскільки ситуація з наповненням бюджету у 2024 році гірша, ніж у 23-му, а у 25-му буде гіршою, ніж у 24-му, всі видатки на культуру в проєкті держбюджету скорочено», – наголосила голова УІК. За її словами, через це УІК в межах виділених коштів підтримає меншу кількість книжок, заходів з промоції української літератури, українські видавці та автори побувають не на 12 міжнародних ярмарках, а лише на 5, а також буде підтримано вдвічі менше перекладів з української мови. Крім того, вона заявила, що коштів на поповнення бібліотечних фондів знову не буде ні в державному бюджеті, ні в половині територіальних громад. «Якщо культуру неможливо профінансувати –

давайте поставимо її на паузу, а різні інститути, як наш, закриємо. Тимчасово або назавжди. Усі зрозуміють. Бо війна і треба затягнути паски, щоб перемогти», – підсумувала Олександра Коваль. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1014954.html>

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Києві презентували книгу поезій Василя Куйбіди у перекладі турецькою. – Інф.

У Києві відбулася презентація книги поезій громадського діяча та письменника Василя Куйбіди «Сліди на воді» у перекладі турецькою мовою. За словами Василя Куйбіди, співпраця країн у сфері письменства дуже важлива. Він зазначив, що презентація книжки планується в Анкарі та Стамбулі. Перший заступник голови НСПУ Микола Гриценко зауважив, що це ювілейна, десята, книжка Куйбіди, яку переклали іноземною мовою. Раніше у письменника вийшли книги японською, польською, чеською, англійською та іншими мовами. Книга побачила світ у видавництві «Академія Парадигма» (м. Чинаккале, Республіка Туреччина). Упорядкувала книжку та здійснила переклад турецькою мовою Тудора Арнаут. Для обкладинки та ілюстрацій використано репродукції картин члена НСХУ і НСПУ України Михайла Поживанова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907435-u-kievi-prezentovali-knigu-poezij-vasila-kujbidi-u-perekladi-tureckou.html>

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. У Франківську презентували книгу «Жити попри все: розповіді жінок про війну, 2014 та 2022». – Інф.

В Івано-Франківську презентували книгу «Жити попри все: розповіді жінок про війну, 2014 та 2022». Ініціатором її видання є організація «Східноукраїнський центр громадських ініціатив», що з 2014 року документує грубі порушення прав людини. До книги увійшли історії 11 жінок, які знайшли сміливість поділитись про власні втрати, знуцання та поневіряння, любов і підтримку у час війни. Наклад книги сягає 1300 примірників, її розповсюджують на презентаціях та у бібліотеках. Книгу вже презентували у Києві та Львові. В Івано-Франківську знайомство з виданням організували за підтримки обласної організації «Молода Просвіта» та КП «Дім Воїна». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3907406-u-frankivsku-prezentovali-knigu-ziti-popri-vse-rozpovidi-zinok-pro-vijnu-2014-ta-2022.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Відомий американський журналіст опублікував книгу чорно-білих фотографій про війну в Україні. – Інф.

Американський журналіст Байрон Сміт опублікував книгу «Заповіт-22» із 136 чорно-білими фотографіями, які він зробив під час подорожі Україною після російського вторгнення. «Ніхто офіційно не просив мене презентувати книгу, але я презентував її у Конгресі США на Капітолійському пагорбі і посол України там був. Так що на якомусь рівні це потрапило на очі політиків, що є

мрією для будь-якого фотографа», – розповів він. Байрон Сміт – це американський журналіст та фотограф-фрілансер, який зараз живе в Афінах (Греція). Його світлини були опубліковані у численних світових мас-медіа. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vidomyj-amerykanskyj-zhurnalist-opublikuvav-knyhu-chorno-bilykh-fotohrafij-pro-vijnu-v-ukraini/>

Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Мемуари Камали Гарріс вийдуть українською у видавництві Vivat. – Інф.

Видавництво Vivat випустить українською мовою автобіографію «Істини, які ми плакаємо» віцепрезидентки США Камали Гарріс, яка нині балотується на президентський пост. Як розповіли у видавництві, права на переклад книжки «The Truths We Hold» придбали ще на початку серпня. Вихід мемуарів планується 2025 року. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/memuary-kamaly-harris-vyjdu-ukrainskoiu-u-vydavnytstvi-vivat/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Житомирському музею передали колекцію давніх сокир. – Інф.

Нацгвардієць та член Історико-пошукового товариства «Полісся ЗТ» Сергій Гвоздь передав Житомирському обласному краєзнавчому музею колекцію сокир, найдавніші з яких датуються черняхівською культурою, присвятивши її загиблим на війні захисникам. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907294-zitomirskomu-muzeu-peredali-kolekciu-davnih-sokir.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. Виставка Мирослава Близнюка «Красобрази Косова». – Порох М.

15 вересня у Косівському музеї народного мистецтва та побуту Гуцульщини представники творчої інтелігенції, місцевого самоврядування, студенти, викладачі Косівського фахового коледжу та інституту прикладного і декоративного мистецтва Львівської Національної академії мистецтв, художники, письменники, музейники тощо мали змогу зустрітись з Мирославом Близнюком – колекціонером і дослідником на закритті персональної виставки поштових фотокарток з його колекції «Красобрази Косова». Виставка краєзнавця Мирослава Близнюка відкрилася 7 липня і діяла два місяці, була присвячена Дню міста та 600-літтю першої писемної згадки про Косів. Вступне слово-вітання з нагоди відкриття, а 15 вересня – закриття виставки виголосила завідувачка музею Вікторія Яремін. Для відвідувачів дослідник підготував лекції «Філокартія з часів Австро-Угорської імперії (1880–1914)», яку прочитав на відкритті виставки, та «Філокартія з часів Польської Республіки (1918–1939)», якою завершив виставку. Лекції проводив у вигляді відеопрезентацій свого набору поштових листівок, після чого велись дискусії, обговорення, діалог з присутніми. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vystavka-myroslava-blyzniuka-kraieobrazy-kosova/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Україна та Чехія запускають проєкт з оцифрування пам'яток культури. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України і Міністерство культури Чехії навесні 2025 року розпочинають дворічний проєкт, спрямований на збереження пам'яток культурної спадщини України шляхом оцифрування. «В Україні запускають проєкт ARK III (Ковчег), що реалізується в рамках ініціативи «Підтримай українську культуру» і спрямований на збереження культурної спадщини за допомогою цифровізації», – ідеться у повідомленні пресслужби МКСК. Відповідну декларацію у Львові підписали Національний заповідник «Києво-Печерська лавра» та Міністерство культури Чеської Республіки. За словами заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасії Бондар, перемовини про реалізацію та підготовка проєкту з колегами з Міністерства культури Чехії тривали понад рік. Це вже не перший досвід співпраці для збереження та оцифрування пам'яток культурної спадщини, зауважила вона. Базовим центром для навчання українських фахівців стане Національний заповідник «Києво-Печерська лавра». За словами генерального директора заповідника Максима Остапенка, першим кандидатом на оцифрування є один з музеїв Маріуполя. Проєкт ініційований Міністерством культури та стратегічних комунікацій України і Міністерством культури Чехії. Він буде реалізований Національним заповідником «Києво-Печерська лавра» у співпраці з чеським Фондом родини Карела Комарека (KKFF). Старт проєкту ARK III запланований на весну 2025 року. Він триватиме два роки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907384-ukraina-ta-cehia-zapuskaut-proekt-z-ocifruvanna-pamatok-kulturi.html>

The Village Україна. – 2024. – 20 верес. Рада департаменту охорони культурної спадщини залишиться. Петицію про її розпуск підтримали частково. – Мельник К.; Інтерфакс. – 2024. – 19 верес. Київська влада у відповідь на петицію відмовилася підтримати розпуск Департаменту охорони культурної спадщини КМДА. – Інф.

Петицію, щоб розпустити консультативну раду департаменту охорони культурної спадщини, підтримали частково, ідеться у відповіді міського голови Віталія Кличка. Влада погодилася покращити діяльність ради й частково оновити її склад. Департамент уже підготував проєкт регламенту, який має додатково регулювати її діяльність. А щоб оновити склад консультативної ради, надіслали запити до Департаменту містобудування, Міністерства культури, Нацспілки архітекторів, Міжнародної ради з питань охорони пам'яток й Українського товариства охорони пам'яток. Вони мають запропонувати кандидатів на ці посади. Водночас у КМДА пояснюють, що

звільнення людини з держслужби – це винятковий варіант. До цього, якщо вона порушує деякі норми, то може отримати зауваження, догану й попередження про неповну службову відповідність. У відповіді також ідеться, що Київрада докладає максимальних зусиль, щоб захищати й зберігати цінні об'єкти в місті. Утім додають, що увага людей «має бути прикута» й до необхідності вдосконалення законодавчої бази. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/355023-rada-departamenta-ohoroni-kulturnoyi-spadschini-zalishitsya-petitsiyu-pro-yiyi-rozpusk-pidtrimali-chastkovo>

<https://interfax.com.ua/news/general/1014898.html>

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. З Донеччини евакуювали у Дніпро вже десяту «половецьку бабу». – Інф.

З Донеччини, із зони бойових дій, евакуювали у Дніпро на тимчасове збереження вже 10-ту половецьку кам'яну скульптуру (кам'яну бабу) XI–XIII століття. Про це у Фейсбуці повідомив співробітник Дніпропетровського національного історичного музею Юрій Фанигін. Він зазначив, що «бабою» не обмежилися, а додатково перевезли не менш унікальну спадщину, а саме сільськогосподарський реманент кінця XIX початку XX століття: величезні та менші жорна млина, гармани, валки та навіть двометрове вапнякове корито. За словами Фанигіна, була проведена велика комплексна робота, і перевезення було здійснено завдяки фінансуванню Товариства українців у Фінляндії «Vassili Goutsoul та Lukas Stasevskij». Він подякував усім за участь у збереженні культурної спадщини України і повідомив, що артефакти будуть зберігатися у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Дмитра Яворницького. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3907415-z-doneccini-evakuovali-u-dnipro-vze-desatu-polovecku-babu.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 19 верес. Британія спільно із ПЕН передала Україні ще 27 тисяч книжок. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 19 верес. До України на знак підтримки прибули ще 27 тисяч книжок від британських видавництв. – Інф.

Британська організація Book Aid International в рамках ініціативи українських та британських організацій передала для бібліотек України другу партію з 27 тисяч книжок, понад 8 тисяч з яких – унікальні двомовні примірники творів українських письменників. Усі книжки англійською та українською мовами отримують бібліотеки в різних регіонах України. «Це відбудеться у межах спільної ініціативи Українського ПЕН, Book Aid International, PEN International, English PEN, видавництва Pineapple Lane та Гуманітарної Нової Пошти», - зазначили в ПЕН. Цей книжковий внесок є продовженням спільної ініціативи українських та британських організацій, яка стартувала у 2023 році. Торік Book Aid International підтримав проєкт Українського ПЕН «Незламні бібліотеки», покликаний допомогти бібліотекам,

що постраждали внаслідок повномасштабної війни. У ПЕН нагадали, що в 2023 році організація провела опитування серед бібліотек України щодо їх запитів. За результатами опитування британська організація Book Aid International збрала добірку із нових книжок англійською мовою від провідних видавництв Великої Британії. Першу партію із 25 тисяч книжок, які прибули до Києва у листопаді 2023 року, Український ПЕН вже доставив до бібліотек по всій Україні. У ПЕН зазначили, що з-поміж 27 тисяч книжок, які прибули до України, є майже 12 тисяч видань для дітей і підлітків. Понад вісім тисяч із них це двомовні примірники, які надрукувало видавництво Pineapple Lane за підтримки ІТ-компанії Hewlett-Packard. Зокрема це твори українських авторів Романи Романишин, Андрія Лесіва, Галини Кирпи, Оксани Луцєвської, Галини та Анни Хромової. Крім того, Book Aid International надіслав ще три тисячі дитячих книжок англійською мовою. Також Pineapple Lane фінансово підтримав закупівлю 700 книжок для дітей від українських видавництв, які теж отримують бібліотеки України. Решта понад 15 тисяч книжок із другого внеску від Book Aid International є різножанровими виданнями для дорослої аудиторії. Це насамперед класика, біографії, мемуари, репортажі, есеї, видання для саморозвитку, сучасна проза англійською мовою. Як зазначили в ПЕН, книжки продовжать розвозити в межах проєкту «Незламні бібліотеки». За підтримки українських та іноземних партнерів, видавництв і небайдужих українців ПЕН щомісяця збирає і передає нові книжки українською й англійською мовами для бібліотек на звільнених та прифронтових територіях. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3907353-britania-spilno-iz-pen-peredala-ukraini-se-27-tisac-knizok.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/do-ukrainy-na-znak-pidtrymky-prybuli-shche-27-tysiach-knyzhok-vid-brytanskykh-vydavnytstv/>

Навчальні заклади. Кадри

Вечірній Київ. – 2024. – 19 верес. Восени в Київській академії Бойчука планують розібрати завали зруйнованого внаслідок російської атаки корпусу. – Катаєва М.

Проходячи повз Київську академію декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, й досі можна побачити залишки корпусу, що був зруйнований внаслідок падіння уламків ракети 25 березня 2024 року. Того дня у виставковому центрі мали демонтувати експозицію «Українська жінка в полум'ї війни», приурочену до другої річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну». Творів митців та студентів академії також опинилися під завалами, як і частина робіт студентів і випускників кафедри. Ректорка академії Олена Осадча розповідає про плани щодо відновлення корпусу закладу. Вона зазначає: «На жаль, понад 5 місяців ми переважно займаємося документами. Потрібно було оформити право власності та право господарювання. У 2018-му академія перейшла з Міністерства до Мінікульту, і документи не були зроблені належним чином. Через бюрократичну систему цей процес затягнувся. Щодо розбору завалів співпрацюємо з ЮНЕСКО. Вони довго шукали експерта, який зробить детальний план розбору завалів, що є певною процедурою, підготує

технічні завдання для підрядників. Наразі архітектор від ЮНЕСКО звів все це, і вони мали оголосити тендер на пошуки підрядників. Обіцяють розпочати розбір наприкінці вересня, загалом він орієнтовно триватиме тиждень». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102935/>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 20 верес. У Тбілісі відзначили першу річницю Українського дому. – Інф.

У Грузії 19 вересня відбулася урочиста церемонія святкування першої річниці з моменту створення Українського дому в місті Тбілісі. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Грузії. У заході взяли участь представники українського диппредставництва спільно з UNDP Georgia, посольством ФРН у Грузії, CARE Caucasus, World Vision in Georgia та People in Need Georgia. Упродовж року Український дім прийняв понад 4000 гостей, уклав 15 меморандумів про співпрацю, влаштував понад 300 заходів та допоміг з організацією та проведенням понад 150 партнерських івентів. Посольство висловило подяку всім партнерам та друзям в Грузії за постійну підтримку, а також побажало Українському дому натхнення та наснаги у майбутніх проектах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3907602-u-tbilisi-vidznacili-persuricnicu-ukrainskogo-domu.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm